

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

werkgebied: de (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld.

secretariaat: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden
internet: www.shhv.info

telefoon: 0348 - 41 75 77
e-mail: mail@shhv.info

bank: IBAN: NL05ING 0000330797.
t.n.v. Stichting-Hollandse Historische Vereniging te Woerden

KvK-nummer: 40.46.44.34

Woerden, november 2013

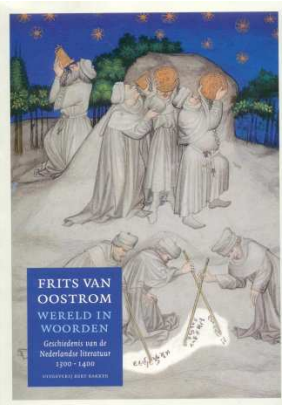
Napoleons terugtrekking uit Moskou

De *Maand van de Geschiedenis* loopt ten einde. Een interessante excursie naar het Domplein en diverse boeiende lezingen over de geschiedenis van onze regio. Onder andere de lezing van prof.dr. Renger de Bruin over de Ramp van Woerden in 1813. Een zeer verhelderende presentatie, waardoor de context waarbinnen deze ramp kon plaatsvinden duidelijk werd. En daarna in Montfoort een geslaagde lezing door Raymond Uppelschoten over de aanloop naar de Franse bezetting van 1795, zo'n 20 jaar eerder. Dankzij zijn archiefonderzoek in onze regio kwamen er tal van interessante wetenswaardigheden boven tafel. De Fransen die hier vóór 1795 rondliepen, hoorden niet bij de Franse bezetters, maar waren in dienst van het Britse leger dat de Staatse troepen hielp met de verdediging! Deze maand weer diverse bijzondere activiteiten.

Met genoeg nodig het bestuur u uit voor de volgende activiteiten deze maand:

1. Wereld in Woorden

Een lezing door prof. dr. Frits van Oostrom

op: **dinsdag 26 november 2013 van 20.00 - 22.00 uur**
In: **Lutherse kerk, Jan de Bakkerstraat 11, 3441 ED Woerden**

Toegang gratis

In samenwerking met de werkgroep Geloof en Cultuur van de PKN organiseren wij weer de jaarlijkse ds. Haitsmalezing in de Lutherse kerk.

In februari 2013 verscheen het boek *Wereld in Woorden* van de hand van *Frits van Oostrom* over de geschiedenis van de Nederlandse literatuur in de 14^e eeuw. Een compleet nieuw venster op deze eeuw. De eeuw van de pest - waaraan Europa bijna de helft van zijn inwoners verloor -- en nog veel meer van binnen en van buiten komend onheil. Maar ook een eeuw van grote creativiteit, zoals blijkt uit de Nederlandse literatuur in deze periode.

Tijdens deze lezing zal een bonte stoet van teksten en schrijvers in een groots panorama langstrekken, waaronder de mysticus Jan van Ruusbroec en het Egidiuslied. Kortom een avond genieten van een literaire, historische en culturele inblik in de eeuw waarin Woerden zijn stadsrechten kreeg (1372).

Frits van Oostrom is sinds 2002 universiteitshoogleraar te Utrecht. Daarvoor was hij twintig jaar lang hoogleraar oudere Nederlandse letterkunde te Leiden en gasthoogleraar aan Harvard University. Hij won zowel de AKO literatuurprijs als de Spinozaprijs, de belangrijkste Nederlandse wetenschappelijke onderscheiding. Daarnaast was hij onder meer voorzitter van de commissie die de Canon van Nederland ontwierp en president van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Eerder verschenen van zijn hand onder meer *Maerlants Wereld* en *Stemmen op Schrift*.

Prof.dr. F. van Oostrom

2. Karolingische machthebbers geportretteerd het biografische werk van Paschasius Radbertus

Een lezing van Firapeel door prof.dr. Mayke de Jong

Prof.dr. M. de Jong

op: **donderdag 7 november 2013 van 20.00-21.00 uur (inloop van 19.30 uur)**
In: **Sweelinckzaal (zaal 0.05), Drift 21, 3512 BR Utrecht**

Kosten: studenten, leden Firapeel en SHHV gratis / overige € 4,00.

Mayke de Jong werkt momenteel aan een boek over het biografische werk van *Paschasius Radbertus* (ca. 790-ca. 860), een monnik uit het Noordfranse Corbie, die in 843 abt van dit klooster werd. Hij heeft twee polemisch getinte levensbeschrijvingen (vitae) geproduceerd van zijn leermeesters en voorgangers, de abten en halfbroers *Adelhard* en *Wala*. Dit waren zoons van *Karel Martel*, en daarmee neven van *Karel de Grote*. Als prominente raadgevers aan het hof van deze vorst en zijn zoon Lodewijk hadden zij grote invloed, maar daarom juist waren zij ook controversieel.

Adelhard als tuinman,
St. Sulpice, Parijs (1860)

Beiden verbleven langere tijd in ballingschap. Merkwaardigerwijs overkwam hun biograaf Radbertus hetzelfde: rond 850 werd hij afgezet als abt van Corbie.

Hoewel Karolingische biografen doorgaans ideale ambtsdragers wilden portretteren, en geen individuele persoonlijkheden, gaat Radbertus in zijn werk toch verder dan het schetsen van een 'type', vooral als hij de onderlinge relaties beschrijft tussen Wala en Adelhard, en tussen de twee halfbroers enerzijds en hun bloedverwant/tegenstander keizer Lodewijk de Vrome anderzijds. Maar het meest leren we, tussen de regels door, over de persoonlijkheid van Radbertus zelf, wiens eigen leven al even bewogen was als dat van zijn twee geliefde leermeesters. Deze lezing gaat over de beperkingen en mogelijkheden van een Karolingische biografie voor de hedendaagse historicus, en over de retorische strategie van twee biografische werken met een sterk polemisch karakter.

Mayke de Jong, hoogleraar Middeleeuwse Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht, richt zich in haar onderzoek met name op de Karolingische tijd.

Cultuurcafé Woerden:

Op woensdag 6 november vanaf 20.00 uur vindt weer het cultuurcafé in Woerden plaats, deze keer in het Klooster aan de Wilhelminaweg 77, 3441 XB Woerden. Tijdens deze gevarieerde avond waarin allerlei culturele initiatieven de revue zullen passeren, zal ook een kort *Verhaal van Woerden* worden verteld door *Lex Albers*. Het thema is deze keer de Ramp van Woerden in 1813. In aansluiting op de lezing van *prof.dr. Renger de Bruin* van 17 oktober jl. over het einde van de Franse overheersing, zal nu meer ingegaan worden op de gebeurtenissen in Woerden in november 2013.

Toegang gratis

100 jaar in één dag: Woerden in de 16e eeuw

Op zaterdag 9 november as. vindt er een groot evenement in Woerden plaats onder de titel 100 jaar in één dag, Woerden in de 16e eeuw. Bij de vorige nieuwsbrief hebben wij u al geïnformeerd over deze activiteit die door de SHHV in samenwerking met andere cultuur(-historische) organisaties wordt georganiseerd.. Het is een leuk, gevarieerd programma geworden voor alle leeftijden, dus kom in ieder geval een kijkje nemen in het Stedsmuseum en de Petruskerk. Beide gebouwen zijn geopend vanaf 10.00 uur tot 17.00 uur. Zie verder de afzonderlijke bijlage bij deze nieuwsbrief met het gedetailleerde programma van die dag.

Nieuw boek van de SHB:

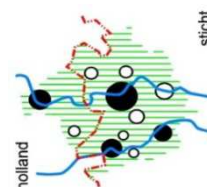
Het boek met historische prentbriefkaarten van de binnenstad van Woerden is bijna klaar en de filmpjes ook! Het wordt erg mooi en op zaterdag 9 november kunt u dat ook zien. Want dan wordt, bij de opening van evenement "100 jaar in één dag, Woerden inde 16e eeuw", het eerste exemplaar in het Stedsmuseum aangeboden aan een bekende Woerdenaar.

Het boek toont prominente plekken binnen de stadsgracht aan de hand van prentbriefkaarten van zo'n 100 jaar geleden, terwijl recente foto's de huidige situatie op precies dezelfde locatie in beeld brengen. Het boek is verder verrijkt met historisch filmmateriaal, dat met een smartphone of tablet te bekijken is.

Tot 1 november kunt u het boek nog bij voorintekening met een korting van 20% verkrijgen. Maak daarvoor vóór 1 november per boek € 12,80 over op banknummer NL71RABO 0158.398.807 t.n.v. de SHB in Woerden onder vermelding van uw naam, de omschrijving "SHB-40" en het aantal exemplaren. U kunt het boek dan afhalen op 9 november in het Stedsmuseum, waar die dag hiervoor een speciale tafel van de SHHV is ingericht.

Een andere mogelijkheid om het boek af te halen is op woensdag 13 november van 14 tot 17 uur of vrijdag 15 november van 18.00 tot 20.00 uur bij het HIP in de bibliotheek aan de Meulmansweg 27 in Woerden.

Het boek is vanaf 9 november 12.00 uur voor € 15,95 ook verkrijgbaar bij boekhandel De Hoeksteen in de Havenstraat, het Toeristen Informatiepunt (TIP), Meulmansweg of het Stedsmuseum.

SHB

De filmpjes zijn te zien met de gratis LAYAR-app.

Woerden binnen de stadsgracht 100 jaar verandering in beeld

Auteurs: Lex Albers, Peter de Jeu, Fedor Kooijman
Uitgave in de reeks *Stichts-Hollandse Bijdragen, SHB-40*
ISBN: 978-90-814805-5-0
Prijs: € 15,95

Volgende activiteiten:

11 december 2013: *Iconografie rond het kerstfeest*; lezing door mr.dr.s. Ina Bertsch, in de bibliotheek Meulmansweg Woerden.

3 februari 2014: *De verzamelcultuur in onze regio in de 18^e en 19^e eeuw* door Jos van Heel, ex-conservator van het Museum Meermannoo-Westreenianum, in het kasteel Woerden.